

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”



Проректор з науково-педагогічної роботи

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

08

20 21 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

УКРАЇНСЬКА ТА ЗАРУБІЖНА КУЛЬТУРА

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

освітні програми: «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації»

вид дисципліни: обов'язкова

факультет Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2021 / 2022 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

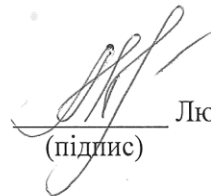
«27» серпня 2021 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: кандидат історичних наук, доцент кафедри Ольга ФІЛАТОВА

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від «26» серпня 2021 року, № 1

Завідувачка кафедри

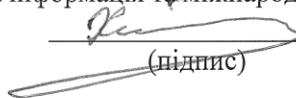


Людмила НОВІКОВА
(ім'я та прізвище)

(підпис)

Гарант освітньо-професійної програми

«Міжнародна інформація та міжнародні комунікації»



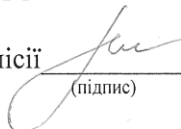
Олександр ХИЖНЯК
(ім'я та прізвище)

(підпис)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від «26» серпня 2021 року № 1

Голова науково- методичної комісії



Лариса ГРИГОРОВА – БЕРЕНДА
(прізвище та ініціали)

(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Українська та зарубіжна культура” складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки бакалавр спеціальності (напряму) 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», освітньо-професійної програми «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації».

1. Опис навчальної дисципліни

Дисципліна “ Українська та зарубіжна культура ” в системі гуманітарних і суспільних наук вищих навчальних закладів посідає особливе місце; завдяки її вивченню студенти отримують цілісне уявлення про культурно-історичні надбання людства загалом та українського етносу зокрема.

У курсі на конкретному матеріалі обґрунтовується система культурних цінностей, простежуються чинники, що забезпечують процес розвитку певних матеріальних і духовних надбань. Ознайомлення з різними культурно-історичними типами культур допомагає простежити, як усі попередні культурні досягнення трансформуються в сучасну культуру, забезпечують її різноманітність.

Зміст курсу включає розгляд загальних теоретичних проблем культури (теорію культури), історію культури та мистецтва України в контексті історії світової цивілізації, європейської культури і різнобарв'я напрямів у мистецтві, що формувалися понад півтора тисячоліття на нашому континенті. Особливе місце у цьому курсі посідає історія української національної культури: передумови її виникнення та етапи розвитку, особливості світогляду та менталітету українців, формування та поширення традицій народу, розвиток писемності, мистецтва, літератури.

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є поглиблення знань студентів з історії та теорії української культури, ознайомлення з головними проблемами історико-культурного процесу в Україні в європейському та загальносвітовому контекстах.

А також, надати студентам знання з історії української культури, зосередившись на найбільш актуальних проблемах: поняття культури, її структури та функцій; причини, час зародження мистецтва, види та жанри мистецтва; особливості розвитку культури певних регіонів з характерним історично визначеним рівнем розвитку суспільства, творчих сил і здібностей людей та дати уявлення про зв'язок української культури зі світовою; найвидатніші культурні досягнення людства в стародавню добу, в період середньовіччя та нового часу, на сучасному етапі; витоки, формування, особливості розвитку культури українського народу.

1.2. У результаті вивчення курсу студенти повинні виконувати такі завдання:

- знати сучасні інтерпретації історії культури та вміти використовувати їх на українському матеріалі;
- розуміти принципи інтердисциплінарного підходу до вивчення історії української та зарубіжної культури;
- знати історичні умови функціонування, основні етапи розвитку та найважливіші події, явища, персоналії українського та світового культурного процесу;
- мати уявлення про етнічні та національні культури народів на території України;
- вміти дискутувати з проблемних, суперечливих питань українського культурного процесу;
- повинні вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності;
- мати здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

– визначити структурно-морфологічні особливості української культури

– формування наступних загальних компетентностей:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

– формування наступних фахових (спеціальних) компетентностей:

СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК10. Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.

1.3. Кількість кредитів 4.

1.4. Загальна кількість годин 120 год.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
32 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
56 год.	год.
Індивідуальні завдання	

1.6. Заплановані результати навчання

В результаті вивчення курсу студент повинен мати уявлення про етнічні та національні культури народів на території України; мусить знати сучасні інтерпретації історії культури та вміти використовувати їх на українському матеріалі; розуміти принципи інтердисциплінарного підходу до вивчення історії української культури; знати історичні умови функціонування, основні етапи розвитку та найважливіші події, явища, персоналії українського і світового культурного процесу.

Уміти: аналізувати літературу з історії української та зарубіжної культури; дискутувати з проблемних, суперечливих питань українського і світового культурного

процесу; визначити структурно-морфологічні особливості української культури; користуватися категорійно-понятійним апаратом; застосовувати знання з історії української і зарубіжної культури у процесі розв'язання професійних завдань.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

Результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РН5. Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.	пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, евристичний, практичний метод, проблемно-пошуковий метод	усне опитування або письмовий або тестовий контроль на лекціях та практичних заняттях; оцінювання: виступів з рефератами і презентаціями, творчого завдання, письмової екзаменаційної роботи
РН6. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.	-/-	-/-

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ I. Українська і зарубіжна культура в стародавні часи і добу середньовіччя (V – середина XV ст.).

Тема 1. Вступ до курсу. Культура як об'єкт міждисциплінарного дослідження.

Поняття культури та його багатозначність. Основні функції культури. Морфологія культури. Основи періодизації культури. Предметне поле та завдання культурологічних досліджень.

Тема 2. Ранні форми культури.

Основні етапи антропосоціогенезу. Поняття неолітичної революції. Міфологія як історично перша форма світогляду. Проблема виникнення мови. Генезис моральної свідомості та мистецтва.

Тема 3. Джерела та складники формування української культури.

Поняття «етнос», «народ», «нація». Національна культура та її специфічні риси. Етапи етногенезу та націостворення українців. Загальна характеристика джерел формування української культури. Загальна характеристика складників формування української культури.

Тема 4. Античність як тип культури.

Періодизація культури Античності. Загальна характеристика міфології Стародавньої Греції та Стародавнього Риму. Мистецтво Стародавньої Греції та Стародавнього Риму. Філософія як особлива форма культури Античності.

Тема 5. Міфологічний простір давніх слов'ян.

Структура міфологічного простору давніх слов'ян. Специфічні риси слов'янської міфології. Поняття фольклору та народної культури.

Тема 6. Культура європейського Середньовіччя.

Періодизація Середньовічної культури. Роль християнства у розвитку Середньовічної культури. Європейське середньовічне мистецтво: основні напрями. Становлення університетської освіти і науки в епоху Середньовіччя.

Тема 7. Культура Київської Русі.

Київська Русь як соціокультурна система. Значення християнства для культури Київської Русі. Феномен двовір'я. Мистецтво Київської Русі: загальна характеристика. Філософська та соціально-політична думка Київської Русі: загальна характеристика.

Тема 8. Культура європейського Відродження.

Періодизація та загальна характеристика епохи Відродження. Мистецтво Відродження: основні напрями та представники. Соціально-політична думка епохи Відродження: загальна характеристика.

Розділ II. Українська та зарубіжна культура Нового часу (друга половина XV – початок XX ст.). Культура XX – початку XXI ст.

Тема 9. Українська культура ранньомодерної доби.

Тенденції та явища українського перед відродження. Реформаційно-гуманістичний напрям в українській культурі. Братський рух та полемічна література в Україні.

Тема 10. Культура європейського Просвітництва.

Світоглядні засади культури Просвітництва. Мистецтво епохи Просвітництва: основні напрями. Наука як сутнісне явище доби Просвітництва.

Тема 11. Феномен бароко в українській культурі.

Поняття бароко та його специфічні риси в українській культурі. Архітектура українського бароко. Українська барокова література. Образотворче мистецтво та музична культура України періоду бароко.

Тема 12. Західноєвропейська культура XIX століття.

Феномен європоцентризму. Західноєвропейське мистецтво XIX століття: основні напрями та представники. Науково-технічна революція та криза європейських наук.

Тема 13. Українська культура XIX століття.

Періодизація української культури XIX століття. Дворянський період. Народницький період. Модерний період.

Тема 14. Глобальні проблеми сучасної світової культури.

Поняття модерну. Модерн та модернізм. Період постмодерну. Основні напрями розвитку європейського мистецтва XX століття. Проблема глобалізації. Проблема мультикультуралізму. Проблема культурної універсалізації.

Тема 15. Основні напрями розвитку української культури XX – початку XXI століть.

Модерн як проект національного культуротворення. Українське мистецтво XX століття як частина світової художньої культури. Сучасні культурологічні проблеми європейської інтеграції України.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	У тому числі					Усього	у тому числі				
		Л	П	Л а б	і н д	С.р.		л	П	лаб	інд	С. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ I. Українська і зарубіжна культура в стародавні часи і добу середньовіччя (V – середина XV ст.).												
Тема 1. Вступ до курсу. Культура як об'єкт міждисциплінарного дослідження.	3	1	1			1						
Тема 2. Ранні форми культури.	4	1	1			2						
Тема 3. Джерела та складники формування української культури.	6	2	2			2						
Тема 4. Античність як тип культури.	5	2	1			2						
Тема 5. Міфологічний простір давніх слов'ян.	3	1	1			1						
Тема 6. Культура європейського Середньовіччя.	7	2	4			1						
Тема 7. Культура Київської Русі.	11	2	1			8						
Тема 8. Культура європейського Відродження.	6	2	2			2						
Разом за розділом 1	45	13	13			19						
Розділ II. Українська культура Нового часу (друга половина XV – початок XX ст.). Українська культура XX – початку XXI ст.												
Тема 9. Українська культура ранньомодерної доби.	10	2	2			6						
Тема 10. Культура європейського Просвітництва.	8	2	4			2						
Тема 11. Феномен бароко в українській культурі.	13	2	1			8						
Тема 12. Західноєвропейська культура XIX століття.	9	3	4			2						
Тема 13. Українська культура XIX	14	3	1			8						

століття.												
Тема 14. Глобальні проблеми сучасної світової культури.	8	3	3			4						
Тема 15. Основні напрями розвитку української культури ХХ – початку ХХІ століть.	15	4	4			7						
Разом за розділом 2	75	19	19			37						
Усього годин	120	32	32			56						

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Вступ до курсу. Культура як об'єкт міждисциплінарного дослідження. Тема 2. Ранні форми культури. Тема практичного заняття – «Поняття, сутність та функції культури» <i>Усна доповідь з теми і участь в обговоренні – 4 бали</i>	2
2	Тема 3. Джерела та складники формування української культури. Тема 4. Античність як тип культури. Тема 5. Міфологічний простір давніх слов'ян. Тема практичного заняття – «Витоки та джерела вивчення української культури» <i>Есе з теми (здане письмово) – 5 балів</i>	4
3	Тема 6. Культура європейського Середньовіччя. Тема 7. Культура Київської Русі. Тема практичного заняття – «Культура Середньовіччя та Київської Русі» <i>Доповідь з теми ілюстрована презентацією – 7 балів</i>	5
4	Тема 8. Культура європейського Відродження. Тема практичного заняття – «Культура України доби Відродження та Реформації» <i>Доповідь з теми ілюстрована презентацією – 7 балів</i>	2
5	Тема 9. Українська культура ранньомодерної доби. Тема 10. Культура європейського Просвітництва. Тема практичного заняття – «Українська культура доби Просвітництва» <i>Доповідь з теми ілюстрована презентацією – 7 балів</i>	6
6	Тема 11. Феномен бароко в українській культурі. Тема 12. Західноєвропейська культура ХІХ століття. Тема 13. Українська культура ХІХ століття. Тема практичного заняття – «Національно-культурне Відродження у контексті основних тенденцій розвитку культури Західної Європи ХІХ ст.» <i>Семінарське заняття форматі круглого столу, доповідь і участь в обговоренні – 8 балів</i>	6
7	Тема 14. Глобальні проблеми сучасної світової культури. Тема 15. Основні напрями розвитку української культури ХХ – початку ХХІ століть. Тема практичного заняття – Культура України ХХ – початку ХХІ ст. та	7

	мейнстріми світової культури.» <i>Есе з теми (здане письмово і захищене усно на занятті) – 10 балів</i>	
	Всього	32

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна форма	Кількість годин заочна форма
1	Тема 1. Вступ до курсу. Культура як об'єкт міждисциплінарного дослідження. Завдання. Опрацювання навчальної літератури та періодичних видань за темою для виступу на практичному занятті.	1	
2	Тема 2. Ранні форми культури. Тема 3. Джерела та складники формування української культури. Сутність та витоки української культури Завдання. Студент має написати план-конспект з кожної теми керуючись рекомендованим списком літератури. План-конспект з одної теми оцінюється максимально в 2 бали.	4	
3	Тема 4. Античність як тип культури. Завдання. Опрацювання навчальної літератури та періодичних видань за темою для виступу на практичному занятті.	2	
4	Тема 5. Міфологічний простір давніх слов'ян. Тема 6. Культура європейського Середньовіччя. Тема 7. Культура Київської Русі. Культура княжої доби Завдання. Студент має написати план-конспект з кожної теми керуючись рекомендованим списком літератури. План-конспект з одної теми оцінюється максимально в 2 бали.	9	
5	Тема 6. Культура європейського Культура литовсько-польського періоду Завдання. Студент має написати план-конспект з кожної теми керуючись рекомендованим списком літератури. План-конспект з одної теми оцінюється максимально в 2 бали.	1	
6	Тема 8. Культура європейського Відродження. Завдання. Студент має написати план-конспект з кожної теми керуючись рекомендованим списком літератури. План-конспект з одної теми оцінюється максимально в 2 бали.	2	
7	Тема 9. Українська культура ранньомодерної доби. Українська культура часів Гетьманщини Завдання. Студент має написати план-конспект з кожної теми керуючись рекомендованим списком літератури. План-конспект з одної теми оцінюється максимально в 2 бали.	6	

8	Тема 10. Культура європейського Просвітництва. Завдання. Студент має написати план-конспект з кожної теми керуючись рекомендованим списком літератури. План-конспект з одної теми оцінюється максимально в 2 бали.	2	
9	Тема 11. Феномен бароко в українській культурі. Тема 12. Західноєвропейська культура ХІХ століття. Тема 13. Українська культура ХІХ століття. Українська культура наприкінці ХVІІІ – ХІХ ст. Завдання. Студент має написати план-конспект з кожної теми керуючись рекомендованим списком літератури. План-конспект з одної теми оцінюється максимально в 2 бали.	18	
10	Тема 14. Глобальні проблеми сучасної світової культури. Завдання. Студент має написати план-конспект з кожної теми керуючись рекомендованим списком літератури. План-конспект з одної теми оцінюється максимально в 2 бали.	4	
11	Тема 15. Основні напрями розвитку української культури ХХ – початку ХХІ століть. Політика радянської влади у сфері культури у 20-80-ті рр. ХХ ст. Завдання. Студент має написати план-конспект з кожної теми керуючись рекомендованим списком літератури. План-конспект з одної теми оцінюється максимально в 2 бали.	7	
	Всього	56	

6. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом

7. Методи навчання

При вивченні дисципліни «Українська та зарубіжна культура» застосовуються 3 групи методів навчання: - методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності; - методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; - методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності. Перша група охоплює вербальні методи передачі і сприймання навчальної інформації (розповідь, лекція); наочні (ілюстрація, презентація); практичні (вправи, групові та індивідуальні завдання). В межах самостійної роботи – робота з джерелами і літературою, робота з методичними матеріалами, робота з інтернет-джерелами, творчі завдання. При вивченні курсу активно використовуються інтерактивні методи (при веденні лекцій та семінарських занять) та проблемно-пошукові методи навчання (як при веденні аудиторних занять, так і при організації самостійної роботи студентів). Що стосується методів стимулювання і мотивації навчання, то досвід підтверджує ефективність навчальних дискусій.

8. Методи контролю

Оцінка успішності знань студентів здійснюється у формах поточного контролю (виступи на практичних заняттях, усного опитування, захисту рефератів, підготовці презентацій, написанні есе та планів-конспектів) і підсумкового письмового контролю (екзамену).

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, підсумкового контролю за підсумками вивчення розділу. Сума балів, які здобувач денної форми навчання може набрати за поточним контролем, дорівнює 60.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) *на практичних заняттях* проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю, а також у формі захисту здобувачами доповідей та рефератів, презентацій за заданими темами, виконаних під час самостійної роботи.

Сума балів за виконані завдання на практичному занятті наведена в табл. 4 і 8. Усна відповідь за темою практичного заняття ілюстрована презентацією – 5 балів, активна участь в обговоренні – 2 бали. Максимальна кількість балів за виконані завдання в межах практичних занять – 48.

Поточний контроль самостійної роботи здобувачів проводиться у формі опрацювання навчальної літератури та періодичних видань за заданими темами, письмового виконання завдань з теми (у формі плану-конспекту). Сума балів за виконані завдання самостійної роботи здобувачів наведена в табл. 8. Максимальна кількість балів за виконані завдання - 12. Самостійна робота здобувача розділяється на підготовку матеріалів для виступу на практичному занятті (оцінюється під час практичних занять) та написанні конспектів із зазначених тем (теми 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13,14, 15). Плани-конспекти здаються окремо, оцінюються в 12 балів (кожен конспект максимально оцінюється в 2 бали).

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення **екзамену**. Загальна кількість балів за успішне виконання завдань **екзаменаційної роботи** – 40. Час виконання – до 80 хвилин. Заліковий білет складається з трьох теоретичних питань. Перше і третє питання оцінюються по 10 балів, друге – 20 балів.

За бажанням (та за згодою викладача) студент має можливість обрати тестову форму екзаменаційного завдання (білет містить 20 тестових завдань, студент одержує 2 бали за кожну вірну відповідь)

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на заліку студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії обставин непереборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної форм навчання надається можливість скласти екзамен в тестовій формі (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь) дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі (<https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=3862>).

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума оцінок поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів поточного контролю і підсумкового семестрового контролю складає 100.

Розрахункова шкала для оцінювання роботи студентів на семінарських заняттях:

Кількість балів	Критерії оцінювання
45-60	Систематичне відвідування лекцій та семінарських занять, відсутність пропусків занять без поважної причини, відпрацювання тем семінарських занять, пропущених з поважної причини, виконання завдань до кожного семінарського заняття, висока активність роботи на семінарському занятті, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних

	питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми, вміння мислити абстрактно і узагальнено, здатність публічно представити матеріал.
31-44	Систематичне відвідування лекцій та семінарських занять, відсутність пропусків занять без поважних причин, відпрацювання тем семінарських занять, пропущених з поважної причини, виконання завдань до кожного семінарського заняття, висока активність роботи на семінарському занятті, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді з несуттєвими помилками при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми, здатність публічно представити матеріал
26-30	Наявність пропущених лекцій та семінарських занять, відпрацювання тем пропущених семінарських занять, виконання завдань до кожного семінарського заняття, активна робота на семінарських заняттях, засвоєння основних положень курсу, допущення декількох незначних помилок при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал.
21-25	Наявність пропущених лекцій та семінарських занять, відпрацювання тем пропущених та семінарських занять, епізодична відсутність виконання завдань, участь у роботі на семінарських заняттях, засвоєння окремих положень матеріалу, неповні відповіді при виконанні завдань, складності при визначенні теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал.
16-20	Несистематичне відвідування лекцій та семінарських занять, відсутність на заняттях без поважних причин, наявність декількох невідпрацьованих тем пропущених семінарських занять, епізодична відсутність виконаних завдань, участь у роботі на семінарських заняттях, засвоєння окремих положень матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення помилок при виконанні завдань, великі складності при визначенні теоретичних питань на які розраховані завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.
11-15	Епізодичне відвідування лекцій та семінарських занять, відсутність на заняттях без поважної причини, наявність невідпрацьованих тем пропущених лекцій та семінарських занять. епізодична відсутність виконаних завдань, пасивна робота на семінарських заняттях (участь у роботі останніх лише за наявності стимулу з боку викладача), наявність певного уявлення щодо матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення значної кількості помилок при виконанні завдання, невміння визначити теоретичні питання, на які розраховано завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.
6-10	Систематичні пропуски лекцій та семінарських занять без поважних причин, наявність невідпрацьованих тем пропущених лекцій та семінарських занять. систематична відсутність виконаних завдань, пасивність у роботі на семінарських заняттях, неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при виконанні завдань, нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання.
0-5	Систематичні пропуски лекцій та семінарських занять без поважних причин, теми пропущених лекцій та семінарських занять не відпрацьовані, систематична відсутність виконаних завдань, пасивність у роботі на семінарських заняттях, відсутність знань, неповні,

необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при виконанні завдання. Нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання, невміння публічно представити матеріал.

Студенти, які були відсутні на лекції чи семінарському занятті, або отримали незадовільну оцінку, відпрацьовують пропущене заняття або незадовільну оцінку викладачу у дні його консультацій за графіком, затвердженим кафедрою

Для відпрацювання студент зобов'язаний надати індивідуально виконане завдання за темою пропущеного заняття та продемонструвати належний рівень теоретичної підготовки за темою заняття, яке відпрацьовується.

Оцінювання знань та умінь студентів при підсумковому контролі здійснюється відповідно до наступних критеріїв:

Кількість балів	Критерії оцінювання
35-40	Студент цілком і всебічно розкрив усі питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.
29-34	Студент достатньо повно і всебічно розкрив усі питання, вільно оперує термінологією і поняттями, демонструє знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.
18-28	Студент розкрив питання у загальних рисах, але спостерігаються деякі упущення при відповіді на питання, обґрунтування неточні. Не підтверджуються достатньо обґрунтованими доказами.
10-17	Студент розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але при цьому слабко орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.
0-9	Студент не в змозі дати відповідь на поставлені запитання, або відповідь не правильна, не розуміє суть питання. Не ознайомлений з джерелами. Не може зробити висновків.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота														Разом	Екзамен	Сума	
Розділ 1								Розділ 2						60	40	100	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14				T15
4	2	4	1	2	3,5	4,5	5,5	5	5	1,5	3,5	4,5	7				7
на практичних заняттях (бали)																	
4	1	4	1	1	3	4	5	3	4	1	3	4	5				5
самостійна робота здобувачів (бали)																	
	1			1	0,5	0,5	0,5	2	1	0,5	0,5	0,5	2	2			

T1, T2 ... T13 – теми розділів.

За підсумками поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	Для чотирирівневої шкали оцінювання	Для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	Зараховано
70-89	Добре	
50-69	Задовільно	
1-49	Незадовільно	Не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Культурологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів; за ред. А.Є.Конверського. Харків: Фоліо, 2013. – 863 с.
2. Попович М.В. Нарис з історії культури України. – К.: «АртЕк», 1998. – 728 с.
Культурологія: українська та зарубіжна культура Навч. посіб. / М.М.Закович, І.А.Зязюн, О.М.Семашко та ін. За ред. М.М.Заковича – К., 2004. – 567 с.
3. Богуцький Ю.П. Українська культура в європейському контексті /
4. [Ю.П. Богуцький, В.П. Андрущенко, Ж.О. Безвершук, Л.М. Новохатько]; За ред. Ю.П. Богуцького. – К.: Знання, 2007. – 679 с.
5. Бокань В. А. Історія культури України: Навч. посібник / В. А. Бокань,
6. Л. П. Польовий. – К.: МАУП, 1998. – 232 с.
7. Історія світової культури / Під заг. ред. М.В. Дедкова. – Запоріжжя:
8. Дике Поле, 2009. – 376 с.
9. Кордон М.В. Українська та зарубіжна культура: Підручник / М. В.
10. Кордон. – [вид. 2-ге]. - К.: Центр учбової літератури, 2007. – 584 с.
11. Українська та зарубіжна культура. Навч. посіб. / М. М. Закович, І. А.
12. Зязюн, О. Л. Шевнюк та ін.; За ред. М. М. Заковича. — [4-ге вид., випр. і допов].- К.: Знання, 2009. — 589 с.
13. Шейко В. Історія української культури: Навч. посібник / В. Шейко, Л.
14. Тишевська. - К.: Кондор, 2006. – 264 с.

Допоміжна література

1. Абрамович С.Д., Чікарькова М.Ю. Світова та українська культура: Навч. пос. / С. Д. Абрамович, М. Ю. Чікарьова. - Львів: Світ, 2004. - 344 с.
2. Білик Б. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб./ Б. Білик та ін.; За ред. С. Клапчука, В. Остафійчука. – К.: Вища шк.; Знання, 1999. – 326 с.
3. Гаврюшенко О. А. Історія культури: Навч. посібник / Наук. ред. В. М. Шейко О. А. Гаврюшенко, В. М. Шейко, Л. Г. Тишевська. – К.: Кондор, 2004. – 763 с.
4. Греченко В. Історія світової та української культури: Підруч / [В. Греченко, І. Чорний, В. Кушнерук, В. Режко]. - К.: Літера, 2000. - 464 с.
5. Горський В.С. Філософія в українській культурі: (методологія та історія). Філософські нариси / В. С. Горський. - К.: Центр практичної філософії, 2001. - 236 с.
6. Дещинський Л. Українська та зарубіжна культура. Навчальний посібник / [Л. Дещинський, Я. Денісов, М. Скалецький, Л. Цубов, Н. Барановська, О. Макарчук]. – Вид. 4-е, перероблене і доповнене. – Л.: Бескид Біт, 2005. – 304 с.
7. Зотов В. Українська та зарубіжна культура. Словник

культурологічних термінів / В. Зотов, А. Клімачова, В. Таран. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 269 с.

8. Історія української культури у 5 т.

Т.1. Історія культури давнього населення України. – К., 2001.

Т.2. Українська культура XIII - першої половини ХУІІ ст. – К., 2002.

Т.3. Українська культура першої половини ХУІІ – ХУІІІ ст. – К., 2003.

Т.4. Українська культура другої половини ХІХ ст. – К., 2005

Т.5. Кн.1. Українська культура ХХ - початку ХХІ століть. – К., 2011.- 862с.

9. Кормич Л.І., Багацький В.В. Культурологія (історія і теорія світової культури ХХ століття): Навч. Посібник / Л. І. Кормич, В. В. Багацький В.В. [3 вид]. - Х.: Одісей, 2004. - 304 с.

10. Курас І. Провідники духовності в Україні / І. Курас. - К.: Вища школа, 2003. - 738 с.

11. Левчук Л. Історія світової культури. Культурні регіони: Навч. посібник / Л. Левчук. – К.: Либідь, 1997. – 449 с.

12. Матвеева Л. Культурологія: Курс лекцій: Навч. посібник / Л. Матвеева. – К.: Либідь, 2005. – 512 с.

13. Миропольська Н. Художня культура світу: Європейський культурний регіон: Навч. посіб. / [Н. Миропольська, Е. Белкіна, Л. Масол, О. Оніщенко]. – К.: Вища школа, 2001. – 191 с.

14. Пальм Н. Д. Історія української культури : навчальний посібник / Н.Д. Пальм, Т.Є. Гетало. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2013. – 296 с.

15. Погорілий О. Культурологія: Навчальний посібник / Упоряд.: О. Погорілий, М. Собуцький. - К.: Києво-Могилянська академія, 2005. - 320 с.

14

16. Подольська Є.А., Лихвар В.Д., Погорілий Д.Є. Культурологія: 100 питань - 100 відповідей. Навчальний посібник для студ. вищих навч. закл. / Є. А. Подольська, В. Д. Лихвар, Д. Є. Погорілий. - К.: Фірма «ІНКОС», 2008. - 240 с.

17. Попович М. Григорій Сковорода: філософія свободи / М. Попович. – К.: Майстерня Білецьких, 2007. – 255 с.

18. Українська культура: цивілізаційний вимір/ Я. С. Калакура, О. О. Рафальський, М. Ф. Юрій. – К.: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2015. – 496с.

19. Українська та зарубіжна культура: Підручник / [за ред. В.О.Лозового]. - Х., 2006. - 376 с.

20. Тюрменко І. Культурологія: теорія та історія культури: Навчальний посібник / За ред. І. Тюрменко, С. Буравченкова, П. Рудик. – К.: Центр навчальної літератури, 2010. – 370 с.

21. Шевнюк О. Українська та зарубіжна культура: Навч. посібник. / О. Шевнюк. - К.: Знання-Прес, 2002. - 277 с.

22. Sartre J.- P. Critique de la raison dialectique. – Paris, 1960.–Т. 1.

23. Sartre J.-P. L'etre et neant. – Paris, 1955.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. http://pidruchniki.ws/16140505/kulturologiya/natsionalnokulturne_pidnesennya_20-30-h_rokiv#985

2. http://www.nuos.edu.ua/files/Visotskii_Istoriia_ukrayinskoyi_kulturi.pdf

3. <http://litopys.org.ua/krypcult/krcult.htm>

4. http://chitalka.info/gp_07/gp_07index.htm

5. <http://izbornyk.org.ua/istkult2/ikult2.htm>

6. http://www.franko.lviv.ua/faculty/Phil/madey_ist_ukr_cultury.pdf

7. http://www.nuos.edu.ua/files/Shieiko_Tishievska_Istoriia_ukrayinskoyi_kulturi.pdf

8. <http://repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі Moodle проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться певний відсоток практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Українська та зарубіжна культура» (<https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=3862>).

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Поняття культури та його багатозначність.
2. Основні функції культури. Морфологія культури.
3. Міфологія як історично перша форма світогляду.
4. Класифікація архаїчних міфів.
5. Культура Месопотамії: міфологія, мистецтво, правова думка.
6. Культура Стародавнього Єгипту: міфологія, мистецтво, правова думка.
7. Загальна характеристика міфології Стародавньої Греції та Стародавнього Риму.
8. Мистецтво Стародавньої Греції та Стародавнього Риму.
9. Слов'янська міфологія: джерела, пантеон, основні міфи.
10. Етногенез та націостановлення українців.
11. Поняття фольклору та народної культури.
12. Роль християнства у розвитку середньовічної культури.
13. Європейське середньовічне мистецтво: основні напрями.
14. Становлення університетської освіти і науки в епоху Середньовіччя.
15. Київська Русь як соціокультурна система.
16. Мистецтво Київської Русі: загальна характеристика.
17. Філософська та соціально-політична думка Київської Русі: загальна характеристика.
18. Періодизація та загальна характеристика епохи Відродження.
19. Мистецтво Відродження: основні напрями та представники.
20. Соціально-політична думка епохи Відродження: загальна характеристика.
21. Реформаційно-гуманістичний напрям в українській культурі.
22. Братський рух та полемічна література в Україні.
23. Світоглядні засади культури Просвітництва.
24. Мистецтво епохи Просвітництва: основні напрями.
25. Наука як сутнісне явище доби Просвітництва.
26. Поняття бароко та його специфічні риси в українській культурі.
27. Архітектура українського бароко.
- 25
28. Українська барокова література.
29. Г.С. Сковорода як представник культури українського бароко.
30. Образотворче мистецтво та музична культура України періоду бароко.
31. Західноєвропейське мистецтво XIX століття: основні напрями та представники.
32. Мистецтво класицизму в українській культурі: основні напрями розвитку.
33. Науково-технічна революція та криза європейських наук.
34. Дворянський період української культури XIX століття.
35. Народницький період української культури XIX століття.
36. Життя і творчість Тараса Шевченка.
37. Становлення і розвиток університетської освіти і науки в Україні XIX ст.
38. Модерний період української культури XIX століття.
39. Діяльність Наукового Товариства імені Шевченка у Львові.
40. Поняття модерну. Модерн та модернізм.
41. Основні напрями розвитку європейського мистецтва XX століття.
42. Проблема глобалізації в сучасній світовій культурі.
43. Проблема модернізації в сучасній світовій культурі.
44. Проблема мультикультуралізму в сучасній світовій культурі.
45. Проблема культурної універсалізації в сучасній світовій культурі.
46. Модерн як проект національного культуротворення.
47. Українське мистецтво XX століття як частина світової художньої культури.
48. Феномен «Розстріляного Відродження» в українській культурі XX століття.
49. Феномен «шістдесятників» в українській культурі XX століття.
50. Сучасні культурологічні проблеми європейської інтеграції України.